BIULETYN KOWIEŃSKI

Nr. Wilno, dnia 27 maja 1936 r. 1464.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

Wydawnictwo informacyjne Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej. (Referat Litewski).

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. "RYTAS" O STOSUNKACH LITEWSKO-FIŃSKICH. "Rytas" Nr. 118 z 25.V.1936 r. Artykuł p.t. "Po doczekaniu gościa z północy". Streszczenie:

Cztery narody, które osiedliły się na brzegu morza Bałtyckiego, przeżywały różne momenty, które dzisiaj dopomagają im do znalezienia płaszczyzny ścisłej współpracy . Trzy południowe państwa bałtyckie: Litwa, Łotwa i Estonja, jako posiadające więcej aktualnych wspólnych spraw polityki zagranicznej, stworzyły już w 1934 r. t.zw. ententę bałtycką. Finlandja pozostała na stronie. Nie znaczy to jednak, by izolowała się ona od swych sąsiadów południowych. Jeżeli nawet nie łączą jej z ententą bałtycką więzy oficjalnego traktatu, to jest jeszcze wiele innych momentów,które czynią z Finlandji sympatycznego i miłego członka rodziny narodów bałtyckich.

Coprawda dotychczas Litwa i Finlandja, dwa krańcowe państwa bałtyckie, mało się znały. W ostatnich czasach jednak wyłania się niemało czynników, które oba te państwa coraz bardziej zbliżają. Coraz więcej zwraca na siebie uwagę Litwinów nietylko piękna przyroda kraju tysiąca jezior, lecz również wysoka jego kultura i cywilizacja. Dzięki korzystniejszym warunkom historycznym,Finlandja mogła zacząć tworzyć swą kulturę o wiele wcześniej i dlatego dziś wszelkie życie, zarówno kulturalne, jak polityczne i społeczne odbywa się w Finlandji według bardziej ustalonych form, niż gdzieindziej.

Długa droga kultury, jaką przeszli Finnowie i dokonane przez nich na tej drodze prace sformowały już w narodzie trwałe tradycje i wypielęgnowały głębokie poczucie obowiązków społecznych i odpowiedzialności. Cechy te czynią możliwą równowagę również w trudniejszych momentach. Szczycą się tem otwarcie sami Finnowie. Każda inicjatywa , pozytywna krytyka i uzasadnione potrzeby zawsze w Finlandji są spotykane lojalnie.

Wszystko to czyni z Finlandji kraj ciekawy i godny poznania. Młode pokolenie litewskie ma już konkretne sposoby poznania Finlandji. Szykowane corocznie konferencje związku studentów krajów bałtyckich, oddają niemałe usługi tej dziedzinie.

Przyjazd fińskiego ministra Spr.Zagr. na Litwę również stwarza miłą okazję wzmocnienia więzów, które się już nawiązały z dzielnym fińskim narodem. Zauważyć należy, że przyjazd ministra fińskiego wypada akurat po konferencji studentów krajów bałtyckich, która się odbyła w Helsinkach. Przy tej okazji blisko 100 studentów litewskich ujrzało i pokochało Finlandję. Jest to już rzecz wielka. Można się spodziewać, że wizyta ministra fińskiego w Kownie będzie zachętą dla obu krajów w takiem korzystnem zbliżeniu i współpracy, których rozpiętości dziś jeszcze może wyraźnie oba kraje nie uświadamiają. / A-4/.

K r o n i k a .

2/. DOKOŁA ROKOWAŃ HANDLOWYCH Z NIEMCAMI. "Diena" z 24. V.1936 r.: Mieszana komisja litewsko-niemiecka, która obradowała w Kownie w sprawie utworzenia konwencji o małych ruchu granicznym, zakończyła swe prace 23 maja. W czasie tych rozmów udało się ustalić treść konwencji i opracować materjał potrzebny dla jej stworzenia.

W czerwcu w Berlinie wznowione zostaną rokowania litewsko-niemieckie w sprawie stworzenia traktatu handlowego. Jak spodziewają się obie strony konwencja zostanie rychło parafowana i podpisana. /A-6/.

3/. LITEWSKO-NIEMIECKA KONFERENCJA KOLEJOWA. "L.Žinios" z 25.V.1936 r.: 23 maja rozpoczęła się w Kownie niemiecko-litewska konferencja kolejowa w sprawie bezpośredniej wymiany towarowej. W konferencji biorą udział, przybyły z Niemiec dr.Wiszomirski,dr. Berneke i Ragnik. Na konferencji reprezentują Litwę: zastępca dyrektora wydz.ekonomicznego Masilunas, ekonomista Žubris i kierownik działu taryfowego Burdulis. Przypuszczalnie konferencja potrwa 10 dni. /A-6/.P.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1/. "RYTAS" O STOSUNKACH LITEWSKO-FIŃSKICH. "Rytas" Nr. 118 z 25.V.1936 r. Artykuł p.t. "Po doczekaniu gościa z północy". Streszczenie:

Cztery narody, które osiedliły się na brzegu morza Bałtyckiego, przeżywały różne momenty, które dalsiej dopomagają im do znalezienia płaszczyzny ściślej współpracy. Trzy południowe państwa bałtyckie: Litwa, Łotwa i Estonja, jako posiadające więcej aktualnych spólnych spraw polityki zagranicznej, stworzyły już w 1934 r. t.zw. ententę bałtycką. Finlandja pozostała na stronie. Nie znaczy to jednak, by izolowała się ona od swych sąsiadów południowych. Jeżeli nawet nie łączą jej z ententą bałtycką więzy oficjalnego traktatu, to jest jeszcze wiele innych momentów, które czynią z Finlandji sympatycznego i miłego członka rodziny narodów bałtyckich.

Doprawda dotychczas Litwa i Finlandja, dwa krańcowe państwa bałtyckie, mało się znały. W ostatnich czasach jednak wyjaśniło się niemało czynników, które oba te państwa coraz bardziej zbliżają. Coraz więcej zwraca na siebie uwagę Litwinów nietylko piękna przyroda kraju tysiąca jezior, lecz również wysoka jego kultura i cywilizacja. Dzięki korzystniejszym warunkom historycznym Finlandja mogła zacząć tworzyć swą kulturę o wiele wcześniej i dzisiaj dziś wszelkie życie, zarówno kulturalne, jak polityczne i społeczne odbywa się w Finlandji według bardziej ustalonych form, niż gdzieindziej.

Długa droga kultury, jaką przeszli Finnowie i dokonane przez nich na tej drodze prace sformowały już w narodzie trwałe tradycje i wypielęgnowały głębokie poczucie obowiązków społecznych i odpowiedzialności. Cechy te czynią możliwą również pomoc w trudniejszych momentach. Szczycą się tem otwarcie sami Finnowie. Każda inicjatywa, pozytywna krytyka i uzasadnione potrzeby zawsze w Finlandji są spotykane lojalnie.

Wszystko to czyni z Finlandji kraj ciekawy i godny poznania. Młode pokolenie litewskie ma już konkretne sposoby poznania Finlandji. Szykowane corocznie konferencje związku studentów krajów bałtyckich, oddają niemałe usługi tej dziedzinie.

Przyjazd fińskiego ministra Spr.Zagr. na Litwę również stwarza miłą okazję wzmocnienia więzów, które się już nawiązały z dzielnym fińskim narodem. Zauważyć należy, że przyjazd ministra fińskiego wypada akurat po konferencji studentów krajów bałtyckich, która się odbyła w Helsinkach. Przy tej okazji blisko 100 studentów litewskich ujrzało i pokochało Finlandję. Jest to już rzecz wielka. Można się spodziewać, że wizyta ministra fińskiego w Kownie będzie zachętą dla obu krajów w takiem korzystnem zbliżeniu i współpracy, których rozpiętości dziś jeszcze może wyraźnie oba kraje nie uświadamiają. / A-4/.

K r o n i k a .

2/. DOKOŁA ROKOWAŃ HANDLOWYCH Z NIEMCAMI. "Dienа" z 24. V.1936 r.: Mieszana komisja litewsko-niemiecka, która obradowała w Kownie w sprawie utworzenia konwencji o małym ruchu granicznym, zakończyła swe prace 23 maja. W czasie tych rozmów udało się ustalić treść konwencji i opracować materjał potrzebny dla jej stworzenia.

W czerwcu w Berlinie wznowione zostaną rokowania litewsko-niemieckie w sprawie stworzenia traktatu handlowego. Jak spodziewają się obie strony konwencja zostanie rychło parafowana i podpisana. /A-6/.

3/. LITEWSKO-NIEMIECKA KONFERENCJA KOLEJOWA. "L.Žinios" z 25.V.1936 r.: 23 maja rozpoczęła się w Kownie niemiecko-litewska konferencja kolejowa w sprawie bezpośredniej wymiany towarowej. W konferencji biorą udział, przybyły z Niemiec dr.Wiszomirski, dr. Bernecke i Hapnik. Na konferencji reprezentują Litwę: zastępca dyrektora wydz. ekonomicznego Kaplunas, ekonomista Žebris i kierownik działu taryfowego Burdulis. Przypuszczalnie konferencja potrwa 10 dni. /A-6/.P.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

4/. SPRAWA ZMIANY STATUTU UNIWERSYTETU KOWIEŃSKIEGO. "Diena" z 24.V.1936 r.: Wysunięty został projekt zmiany statutu Uniwersytetu Kowieńskiego. Na mocy tego projektu dziekanowie wydziałów nie byliby wybierani w sposób dotychczasowy, lecz byliby mianowani. Zmiana statutu w tym sensie zostanie wkrótce przedłożona Gabinetowi Ministrów. /C-29/.

5/. NOWY NACZELNIK SZKOŁY SZYBOWCOWEJ. "Diena" z 25.V.1936 r.: Nowym naczelnikiem szkoły szybowcowej w Nidzie na miejsce A.Piragiusa, który się przeniósł do Kowna, mianowany został kpt.Wilus. /C-16/.

6/. ŚWIĘTA LOTNICTWA. "Diena" z 25.V.1936 r.: W najbliższym czasie Aeroklub litewski urządza w większych miastach prowincjonalnych propagandowe święta awjacji. Święta jakie odbędą się w Szawlach, Poniewieżu, Kłajpedzie, Marjampolu, Wiłkomierzu i t.d. /C-13/12/.

7/. SPRAWA UDZIAŁU ADWOKATÓW W SEJMIE. "Diena" z 25.V.1936 r.: W związku z wyłonieniem się kwestji, czy adwokaci mogą być wybierani do Sejmu, wyjaśniona została ustawa o ustroju sądownictwa w ten sposób, że adwokaci mogą być wybierani do Sejmu, lecz w czasie posiedzeń sejmowych nie będą mieli prawo zajmować się praktyką adwokacką i uczestniczyć w posiedzeniach sądu. /C-2/.

8/. SPRAWA LIST KANDYDATÓW DO SEJMU. "L.Aidas" z 25.V.1936 r.: W dniu 3 czerwca okręgowa komisja wyborcza ogłosi poraz ostatni otrzymane listy wyborcze. /C-2/.

9/. PONOWNY REKTORAT PROFESORA ROMERA. "L.Zinios" z 25.V.1936 r.: 24 maja odbyły się wybory rektora Uniwersytetu Witolda Wielkiego. Większością głosów prof.Romer został ponownie wybrany na rektora. /C-29/.

IV. SPRAWY POLSKIE I INNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH NA LITWIE.

K r o n i k a .

10/. DOKOŁA WYBORÓD DO IZBY PRACY . "Dzień Polski" z 25.V.1936 r.: 24 maja w Poniewieżu w wyborach do Izby Pracy głosowały 392 osoby co stanowi zaledwie 16% uprawnionych do głosowania. W całym okręgu poniewieskim złożyło swe głosy 2600 osób, co stanowi 8% uprawnionych. W Poniewieżu największą ilość głosów uzyskał xxxx kandydat p.Stanisław Kutkiewicz, uzyskując 168 głosów. Inni kandydaci uzyskali kolejno 158, 155, 135, 109 i t.d. /D-2/7/.P.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

11/. WYKRYCIE AFERY SZPIEGOWSKIEJ W KŁAJPEDZIE ."L.Aidas" z 25.V.1936 r.: Policja lit. wykryła w Kłajpedzie wielką aferę szpiegowską. Skupiała się ona w urzędzie pocztowym, rozciągając się jednak na inne instytucje. Na czele afery stał wysoki urzędnik magistratu kłajpedzkiego Stoelger, który zbiegł niedawno zagranicę. / E-19/.P.

x

x x